

การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์

Developing the Quality of Education in Thailand in the Globalization Era

ลักขณา ไชยฤทธิ์¹

Lakkhana Chairit

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาเป็นสิ่งที่สร้างให้มนุษย์เกิดกระบวนการทางความรู้ ความคิดและความประพฤติทางสังคมต่างๆ เพื่อความก้าวหน้าของสังคมแต่สำหรับประเทศไทยยังสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมากมายแต่ระบบการเรียนรู้ของสังคมไทยยังมิได้ตอบสนองต่อโจทย์การพัฒนาที่สำคัญๆ เฉกเช่นเดียวกับนานาประเทศที่มีการแข่งขันการพัฒนานักเรียนนักศึกษาของตนไปสู่ความพร้อมทั้งทางร่างกาย สมอง สังคม จิตใจ และสติปัญญาให้มากที่สุดซึ่งทำให้สังคมไทยอาจจะต้องทบทวนมิติการพัฒนาสมาชิกทางสังคมรุ่นใหม่ให้มากขึ้นเพื่อความก้าวหน้าและมีความสามารถในการแข่งขันไปพร้อมกับต่างประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วที่เรียกว่าโลกาภิวัตน์ โดยเทคนิคการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย 1.การสร้างโรงเรียนต้นแบบและหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์ 2.การสร้างแรงจูงใจทางการศึกษาให้มากขึ้นด้วยการันตีคุณภาพที่เน้นไปที่ภาคปฏิบัติมากกว่าตัวทฤษฎี 3.การจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาผ่านการจัดการของรัฐที่ไม่มีภาคเอกชนมาเกี่ยวข้องเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม 4.การกระจายอำนาจโรงเรียนไปสู่การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรส่วนท้องถิ่นในรูปแบบคณะกรรมการ และ5.การปรับปรุงแบบบทบาทครูสอนตามปกติให้กลายเป็นโค้ช

คำสำคัญ (Keywords): โลกาภิวัตน์; การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา; สังคมไทย

Abstract

Education is what creates the human process of knowledge, various social thoughts and behaviors. For the progress of society, but for Thailand, the world society has changed a lot, but the learning system of Thai society has not yet responded to important development problems. Like many countries, there are

Received: 2021-10-10 Revised: 2021-11-03 Accepted: 2021-11-04

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (Director of Ban Na School, Chachoengsao Primary Educational Service Area Office, District 2).

Corresponding Author e-mail: lakkhanachai2521@gmail.com

competitions to develop their students to be as ready as physically, mentally, mentally and intellectually as much as possible, which causes Thai society to rethink the dimensions of developing new generations of social members more for the sake of advance and have the ability to compete with developed countries especially the issue of rapid global change called globalization. by techniques for improving the quality of education as well 1. Creation of a model school and curriculum for the development of skills in technology, science. 2. Increasing educational motivation by ensuring quality that focuses on practice rather than theory. 3. Educational management from kindergarten to primary school through government management that does not involve the private sector to reduce social inequality. 4. Decentralization of schools to involvement in the community or becoming part of local organizations in the form of committees. and 5. Adjusting the normal teacher role model to become a coach

Keywords: Globalization; Quality Education Development; Thai Society.

บทนำ (Introduction)

การศึกษาและการเรียนรู้เป็นกระบวนการให้และการรับรู้ประสบการณ์ การปรับเปลี่ยนทัศนคติการ สร้างจิตสำนึก การเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝังค่านิยม การ ถ่ายทอดศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางปัญญา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้ อย่างเหมาะสม มีค่านิยมที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและที่สำคัญการศึกษาเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษาจะช่วยยกระดับคุณภาพ ประชากรของชาติใหม่คุณภาพ สอดคล้องตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หากประเทศมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย สภาพของสังคม เศรษฐกิจและการเมืองการจัดการศึกษา ของประเทศก็จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แนวทางในการจัดการศึกษาในแต่ละประเทศจึง แตกต่างกันไปตามความเชื่อแนวคิด และปรัชญาการจัดการศึกษา (สมหมาย ปะบุตร, 2558) ซึ่งแต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันออกไปทำให้กลุ่มประเทศต่างๆ พยายามอย่างมากเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมั่นใจ

วิกฤติสถานการณ์ปัญหาการศึกษาไทยถูกสะท้อนให้เห็นภาพเชิงประจักษ์มากขึ้นเรื่อย ผ่านการเปรียบเทียบในระดับรั้งท้ายกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งมักจะพบปัญหาใหญ่ ได้แก่ ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย เช่น ไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ภายในประเทศ(ป.3,ป.6, ม.3,ม.6ส่วนใหญ่คะแนนไม่ถึง 50%) ต่ำเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล (PISA,TIMSS,แรงงานไร้ฝีมือ) ความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำ การพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่มีการบูรณาการและด้อยประสิทธิภาพ เป็นต้น ปัญหา

ความไม่เสมอภาคทางการศึกษา เช่น การศึกษาภาษาไทยด้วยคุณภาพ (ผู้เรียนไม่เกิดทักษะความสามารถในการอ่านออกเขียนได้) คุณภาพการศึกษามัธยมต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสต่ำ การจัดการเรียนการสอนยังล้าสมัย เป็นต้น ปัญหาความสามารถในการแข่งขันของชาติและการศึกษาไทย เช่น ความเหลื่อมล้ำในโอกาสทางการศึกษา (เด็กเข้าไม่ถึงหรือหลุดจากระบบฯ มากกว่า 4 ล้านคน) ความแตกต่างในคุณภาพการศึกษา (โรงเรียนขนาดเล็กอยู่ห่างไกล, เด็กจากครอบครัวยากจน ไม่สามารถออกจากความยากจนข้ามชั่วคน) เป็นต้น และความด้อยประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในการจัดการการศึกษาไทย เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไทยต่ำ แม้จะใช้จ่ายลงทุนสูง ปัญหาการบริหารจัดการงบประมาณด้อยประสิทธิภาพ ปัญหาการผลิตครูไม่ตรงกับความต้องการของชาติ การเรียนการสอนไม่เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของโลก การวางหลักสูตรแกนกลางบนฐานเนื้อหาสาระทำให้เด็กต้องเรียนแบบท่องจำปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ยังไม่มีการจัดการให้มีคุณภาพ และขาดข้อมูลที่ดีในการบริหารจัดการการศึกษา (ประสาร ไตรรัตน์วรกุล, 2562) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังมิได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วนและยั่งยืนได้กัด้วยหลายเหตุผลทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อสภาพอาการรื้อรังของการศึกษาไทยหาทางออกไม่เจอและนับวันจะยิ่งเลวร้ายลงไป

การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาคุณภาพของการจัดการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ จึงต้องเป็นการศึกษาที่สามารถทำให้ผู้เรียน สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์สำหรับชีวิตประจำวันในการปฏิบัติหน้าที่และการศึกษาต่อ การจัดการ ศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ โดยเฉพาะครูต้องเปลี่ยนแปลงแนวการจัดการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับทักษะที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ทักษะสำคัญที่จำเป็นต้องใช้ ในยุคโลกาภิวัตน์เป็นทักษะที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่คนต้องมีการปรับตนเองด้วยการเพิ่มทักษะใหม่ และการเพิ่มทักษะใหม่ที่เป็นต่อการศึกษาต้องสามารถทำให้ผู้เรียนนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ รัฐบาลเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีและมีการกำหนดให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา (กัญญกร เอี่ยมพญาและคณะ, 2564) เพราะฉะนั้น การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์อาจจะมีโจทย์หลายเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจ เทคนิคและวิธีการที่พัฒนาผู้เรียนมีความเก่ง ความกล้า และทักษะในศตวรรษใหม่ได้อย่างมั่นใจที่พร้อมจะสืบทอดสังคมไทยอย่างเหมาะสมไปสู่สังคมแห่งความเท่าทันต่อการเปลี่ยนให้มากโดย เช่น การพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ เน้นไปที่ภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี การจัดการของรัฐบาลลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โครงการครูพันธุ์ใหม่ที่มีทักษะสูงๆ การกระจายอำนาจโรงเรียนไปสู่การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปรับรูปแบบการเรียนการสอนเชิงผสมผสานผ่านระบบการเรียนออนไลน์หรือโค้ชอาจช่วยให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมต้นแบบแห่งการพัฒนาคนในยุคโลกาภิวัตน์

เพราะฉะนั้นการนำเสนอผลงานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่อธิบายและวิเคราะห์เชิงมุมมองถึงประเด็นทางการศึกษาทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตว่าควรมีการปรับระบบการศึกษาได้อย่างไร

ในยุคปัจจุบัน หากสังคมไทยยังไม่สามารถจากรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคนได้ก็เชื่ออีก 10-20 ปีข้างหน้าจะทำให้คนไทยไม่สามารถจะแข่งขันกันนานาอารยะได้โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

ระบบการศึกษาในประเทศไทยปัจจุบัน

ประเทศไทยในอดีตมีการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการปรับโมเดลเศรษฐกิจอยู่หลายครั้ง เริ่มจากโมเดลประเทศไทย 1.0 ที่เน้นภาคการเกษตร ไปสู่ โมเดลประเทศไทย 2.0 เน้นอุตสาหกรรมเบาและก้าวสู่โมเดลประเทศไทย 3.0 เน้นอุตสาหกรรมหนัก อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจ “โมเดลประเทศไทย 3.0” นอกจากต้องเผชิญกับภัยคุกคามประเทศรายได้ปานกลางยังต้องเผชิญกับ “ภัยคุกคามเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง” และ “ภัยคุกคามไม่สมดุลในการพัฒนา” ภัยคุกคามเหล่านี้เป็นประเด็นที่ท้าทายในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและการศึกษา เพื่อก้าวข้ามประเทศไทย 3.0 ไปสู่ประเทศไทย 4.0 (พรชัย เจตมานัน และคณะ, ออนไลน์) แต่ถึงอย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 258 จ. โดยสรุปได้บัญญัติให้มี การดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ครอบคลุมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับ การศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของ ความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและ ประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู ให้มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและ ปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยภาพรวมมีประเด็นการปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561) ได้แก่ การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล นอกจากนี้ยังได้กำหนดยุทธศาสตร์เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2560-2579) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ประกอบด้วย

1) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

2) ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีด

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

- 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- 4) ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
- 5) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

แต่ถึงอย่างไรก็ตามในปัจจุบันหน่วยงานจัดการศึกษาของไทย คือ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education–Thailand) ระบบการศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) มาตรา 15 ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ได้แก่

1) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการ จัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จ การศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

เพราะฉะนั้นสถานศึกษาสามารถจัดได้ทั้ง 3 รูปแบบตามกรอบระเบียบกฎหมาย และให้มีระบบเทียบโอนการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบระบบการศึกษาของของไทยเป็นระบบ 6+3+3 ตาม Table 9: Overview of the Public School System in Thailand โดยมีระบบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีจากอายุ 6-14 ปีแบ่งได้เป็น 4 ระดับ (งานวิเทศสัมพันธ์ กองนโยบายและแผน, 2558) ได้แก่

1. ระดับปฐมวัย (Primary) ระดับประถมศึกษาใช้เวลาเรียน 6 ปีเด็กจะเริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุ 6 ปี การศึกษาในระดับนี้คือเป็นการศึกษาภาคบังคับ ในเกรด 1 ซึ่งเป็นการศึกษาระดับขั้นต้นของนักเรียนที่สามารถเข้า สู่ระบบการศึกษา เมื่อต้องการจะเลื่อนเกรดเพื่อศึกษาต่อในระดับถัดไปในระดับปฐมวัย ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและตอนปลาย จะต้องได้รับการทดสอบ Ordinary National Education Test (O-NET)

2. ระดับมัธยมศึกษา (Secondary) 2.1) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Lower-Secondary) เป็นช่วงการศึกษาที่สูงขึ้นมา จากการศึกษาปฐมวัยระยะเวลาเรียน 3 ปีช่วงอายุนักเรียนอยู่ระหว่าง 12-14 ปี 2.2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Upper-Secondary) เป็นช่วงการศึกษาที่สูงขึ้นมา จากมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ระยะเวลา เรียน 3 ปีช่วงอายุนักเรียนจะอยู่ระหว่าง 15-17 ปีโดยหากนักเรียน

ต้องการจะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องได้รับการทดสอบ General Aptitude Test (GAT) and Professional Aptitude Test (PAT)

3. ระดับอาชีวศึกษา (Vocational Education) เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะ ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป 4. ระดับอุดมศึกษา (Higher Education) ระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาใช้เวลา 4-6 ปี ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา การใช้คำว่า "อุดมศึกษา" แทนคำว่า "การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย" ก็เพื่อให้ครอบคลุมการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา ที่เรียนภายหลังที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว

ผู้เขียนเห็นว่า การใช้ระบบการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นยังมีการสร้างกรอบที่ยังมีความหลากหลายน้อยเกินไป อีกทั้งการระบุหลักการในรัฐธรรมนูญในปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจที่กำหนดไว้ได้ เช่น รัฐต้องดำเนินการจัดการศึกษาฟรี ซึ่งหากมองตามความจริงแล้ว ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หรือระบบการศึกษาอาจจะคิดค้นระบบต่าง ๆ เพื่อจำแนกนักเรียนนักศึกษา มากเท่าไรจะยิ่งสร้างความเหลื่อมล้ำมากขึ้นเรื่อย ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสังคมไทยซึ่ง อาจจะมองประเด็นต่อไปที่จะวิเคราะห์ให้เห็นว่าอาจจะมีโอกาสได้หรือไม่อย่างไร

การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์

ยุคโลกาภิวัตน์ หรืออาจจะเรียกว่า ยุคดิจิทัล ดิสรัปชันที่เข้ามาบดทาบการเปลี่ยนสังคม แห่งการศึกษาอย่างมากที่แตกต่างไปจากการศึกษายุคเดิม ๆ ยิ่งในยุคการระบาดของเชื้อโควิด-19 ยิ่งทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งในด้านการศึกษาที่นักเรียนหรือผู้ศึกษาจำต้องใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร การเรียนรู้และการพัฒนาตนเองตามลักษณะและกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่นำมาใช้ สำหรับการจัดการเรียนการสอนจนทำให้ผู้ปกครองต้องเอื้อระอาไปด้วยภาระทางด้านการศึกษาที่ย้อนยุคไปสู่ยุคดั้งเดิมดังเคยเช่นในอดีตที่พ่อแม่ต้องสอนบุตรหลาน หรือแม้กระทั่งความอ่อนด้อยการศึกษาที่สืบเนื่องจากการใช้เทคโนโลยีจนมีกระแสข้อเสนอถึงการพักการเรียนไปถึง 12 ปี เพื่อรอให้มีการจัดการโรคระบาดได้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่ถึงอย่างไรก็ตามกระบวนการ และยุทธศาสตร์ ที่เคยกำหนดไว้ว่าจะต้องปรับเปลี่ยนไปตามบริบทสถานการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ หรือจะพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะและความเก่ง ความเชี่ยวชาญในด้านด้วยกลไกและกระบวนการอย่างไร อาจจะ ต้องมีคำถามที่ก้องอยู่ในวงการการศึกษาของประเทศไทยไปอีกนานว่า การปฏิรูปและการขับเคลื่อนการ พัฒนาการศึกษามาถูกทางหรือยัง หรือจะมีแนวทางอื่นที่เหมาะสมและโอกาสใหม่สำหรับการศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนี้

1.การสร้างโรงเรียนต้นแบบและหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างจังหวัดต้องมีสถาบันอย่างน้อย 1 แห่งต่อหนึ่ง จังหวัดเพื่อการสร้างเด็กเยาวชนไทยให้มีความเก่งทางด้านนี้ให้มากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนที่พัฒนา ไปสู่โรงเรียนคุณภาพ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีตามมาตรฐาน สสวท. จำนวน 6,000 โรงเรียน ประกอบด้วยระดับประถมศึกษา ประมาณ 5,000 โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษา

ประมาณ 1,000 โรงเรียนในทุกอำเภอทั่วประเทศ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564 : 3) ซึ่งการจัดตั้งอาจจะปรับสถาบันทางการศึกษาที่มีอยู่เดิมผ่านการคัดเลือกโรงเรียนที่มีพร้อมมาก่อนให้กลายเป็นโรงเรียนทางด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์พร้อมกับการออกแบบหลักสูตรและครูอาจารย์ที่มีความสามารถหรืออาจจะอาศัยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญจากภาคเอกชนก็ได้ทั้งนี้ การสร้างโรงเรียนต้นแบบและจัดให้หลักสูตรจะช่วยให้เกิดการวางรากฐานของการศึกษาไทยในด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์มากขึ้นทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเมื่อมีความเก่งเฉพาะด้านแล้วก็สามารถส่งเสริมความเป็นอิสระทักษะไปสู่ระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ดี เช่น โรงเรียนกีฬาระดับจังหวัด โรงเรียนเกษตรระดับจังหวัด หรืออาจจะปรับวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวะ วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นต้น ไปสู่สถาบันทางด้านเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์ก็ได้

2.การสร้างแรงจูงใจทางการศึกษาให้มากขึ้นด้วยการันตีคุณภาพที่เน้นไปที่ภาคปฏิบัติมากกว่าตัวทฤษฎี โดยเฉพาะตัวของผู้สอนที่ต้องมีทักษะสมัยใหม่ในหลาย ๆ ด้านผ่านการทดสอบอย่างเข้มงวดก่อนการเป็นครูในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งส่วนการศึกษาของประเทศไทยมักจะพบปัญหานี้อย่างมากที่บุคคลเก่งๆ มักจะไม่เข้าสู่อาชีพของความเป็นครูหันไปสู่อะไรที่ประกอบอาชีพทางธุรกิจของตนเองมากขึ้นทำให้ อาชีพครูจึงเป็นอาชีพทางเลือกของคนที่ไม่ค่อยโอกาสทางสังคม หรือการสร้างคนเก่งๆ ให้สมัครเข้าโครงการครูพันธุ์ใหม่ที่มีทักษะสูงๆ โดยให้เข้ารับราชการหรือมีค่าตอบแทนที่สูงและต้องปฏิบัติหน้าที่ตามชนบทหรือพื้นที่ห่างไกลก่อนจะย้ายไปอยู่โรงเรียนใกล้บ้านของตนเองก็ได้ ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาในรอบทศวรรษที่ผ่านมาพยายามยกระดับคุณภาพครูรุ่นใหม่ โดยการยกระดับสถานะอาชีพครูเพื่อดึงดูดคนเก่งเข้าสู่วิชาชีพครู เช่น ยกย่องเงินเดือนของข้าราชการครูให้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น และสร้างตำแหน่งวิทยฐานะซึ่งคล้ายกับตำแหน่งวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ครูมีความก้าวหน้าทางอาชีพ (ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์, ออนไลน์) โดยเฉพาะกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ฟิสิกส์ ชีวะ เคมี เป็นต้น ซึ่งยังมีความต้องการครูที่มีทักษะและเก่งในด้านนี้จำนวนมาก หรืออาจจะใช้แนวทางของการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอาชีพที่ขาดแคลนเข้ามาเป็นครูและการคัดเด็กเรียนเก่งในชนบทให้ได้ทุนเรียน เพื่อกลับไปเป็นครูในท้องถิ่นของตน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์,ออนไลน์) ดังนั้น ความเป็นครูสามารถสร้างได้ด้วยบุคลากรที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจจะมีต้องงบประมาณและเวลาเพื่อการพัฒนาครูให้มากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามเพื่อเป้าหมายที่เร็วกว่าอาจจะปรับแผนสำหรับคนที่มีความเก่งอยู่แล้วให้เข้ามาสู่อาชีพครูมากขึ้นผ่านการสร้างแรงจูงใจให้กับคนเก่งเหล่านั้นให้สร้างสังคมได้มากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มโรงเรียนตามชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล

3.การจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาผ่านการจัดการของรัฐที่ไม่มีภาคเอกชนมาเกี่ยวข้องเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ระบุว่า ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู และหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ วรรค จ ด้านการศึกษา วรรค 1 ระบุว่า เด็กต้อง

ได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย สัจจและสติปัญญาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และวรรค (3) ต้องมีกลไกเพื่อการพัฒนาคุณภาพของครูรวมทั้งค่าตอบแทนที่เหมาะสมทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นภาพกว้างที่มองเห็นว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอาจมีได้เพียงแนวทางของการดำเนินของรัฐ แต่โอกาสที่รัฐจะดำเนินการอาจจะรอเวลาและงบประมาณอย่างมหาศาล นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอแนวทางลดความเหลื่อมทางการศึกษาไว้ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาบนหลักแห่งการกระทำที่ทัดเทียมกัน หรือเสมอภาคกัน 2) การศึกษาฟรี มีคุณภาพถ้วนหน้าสำหรับเด็กทุกคน 3) การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง 4) การจัดการศึกษาควรคำนึงถึงการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ 5) การปฏิรูปครูและ 6) การพัฒนาการเรียนการสอนเสริมด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่สภาพพื้นที่ของผู้เรียน (ทิพย์พพร ดันติสุนทร, ออนไลน์) เพราะหลายปีที่ผ่านมาตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้น การศึกษาของประเทศไทยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นความเหลื่อมบนฐานของคุณภาพการศึกษาของกลุ่มคนที่มีฐานะทางสังคมที่ดี และทอดทิ้งกลุ่มเด็กและเยาวชนไว้ข้างหลังมากมายกลายเป็นความเหลื่อมล้ำในศตวรรษใหม่ของสังคม โดยเฉพาะเด็กที่มีครอบครัวฐานะยากจนไม่สามารถเข้าโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างภาคเอกชนได้ทำให้เกิดความเหลื่อมทางบรรทัดฐานทางสังคมในระดับการแข่งขันขั้นที่รุนแรงอย่างมาก เพราะฉะนั้นการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหม่ที่สามารถลดความเหลื่อมล้ำได้จริงจะต้องให้เด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนรวยหรือคนจนสามารถนั่งเรียนร่วมกันได้ กินข้าวร่วมกันได้ วิ่งเล่นกันได้ ได้รับการพัฒนาทุกด้านไปพร้อมๆ กัน ที่สามารถช่วยเหลือกันในอนาคต เป็นต้น จึงนำเสนอว่า หากจะสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้จริงต้องมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาผ่านการจัดการของรัฐเอง

4. การกระจายอำนาจการบริหารจัดการโรงเรียนไปสู่การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรส่วนท้องถิ่นในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งปัจจุบันอำนาจของท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาในระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาหรือวิทยาลัยต่างๆ ได้ก็ด้วยบริบทของท้องถิ่นนั้นมีงบประมาณในการจัดการศึกษา หากเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจะมีข้อกัดย่อมทำให้เห็นว่า คุณภาพการศึกษาที่ต่างๆ พื้นที่จะมีคุณภาพของการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งภาครัฐอาจจะต้องมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างการศึกษาให้เป็นตามลักษณะของพื้นที่ที่ภาคเอกชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดเรื่องของการมีส่วนร่วมได้มากขึ้น (พิณสุตา สิริธรรังศรี, 2557) เพื่อวางระบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้นๆ ในรูปแบบของคณะกรรมการการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนจากภาคเอกชน นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตำแหน่ง ตัวแทนจากศิษย์เก่า ตัวแทนจากผู้ประกอบการ ตัวแทนจากชุมชน ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ ตัวแทนจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตัวแทนจากสถาบันศาสนา ตัวแทนจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ตัวแทนจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ตัวแทนจากกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่อย่างน้อย 15 คน ซึ่งทั้งหมดควรมีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและมีระดับปริญญาโทอย่างน้อยก็หนึ่งขึ้นไปเข้า

ทำหน้าที่ในการบริหารสถานการศึกษาร่วมกัน หากเป็นพื้นที่ห่างไกลอาจปรับคุณวุฒิให้ต่ำกว่าก็ได้ แต่ควรอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ

5. การปรับรูปแบบบทบาทครูสอนตามปกติให้กลายเป็นโค้ชที่ทรงพลังในการพัฒนาผู้เรียนเพราะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติตามแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูให้มีศักยภาพการเป็นโค้ชที่ตอบโจทย์บริบทการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต เรียกว่า “ครูโค้ชในศตวรรษที่ 21” (เพลินตา พรหมบัวศรี และอรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์, 2557) ดังนั้น โค้ชต้องสร้างให้มี คือ การสร้างการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องกับตนเองให้ได้เมื่อโค้ชทำเช่นนั้น โค้ชต้องสร้างให้มี คือ การสร้างการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องกับตนเองให้ได้เมื่อโค้ชทำเช่นนั้นได้ กี่อย่างที่จะเข้าใจเงื่อนไขสำคัญของการสร้างการเรียนรู้ให้เกิดความต่อเนื่องแก่ตัวผู้เรียน ซึ่งความสามารถสำคัญ ที่ “โค้ช” ต้องมีในเบื้องต้น คือการรับฟัง อันเป็นเครื่องมือแนวทางและตัวอย่างการพัฒนา เป็น “โค้ช” ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วยการจัดความสำคัญของงาน การจับประเด็น การจัดการเอกสาร และการวางแผนการทำงาน เป็นต้น เพราะฉะนั้น ครูยุคใหม่ บทบาทของครูในยุคนี้จะต้องเป็น “โค้ช” ที่ช่วยส่งเสริมองค์ความรู้ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (ศูนย์วิจัยนวัตกรรมการศึกษาแม่ฮ่องสอน, มปป) เพราะฉะนั้น บทบาทของครูแบบเก่าอาจจะจะเป็นทั้งพ่อแม่ เป็นทั้งครู เป็นทั้งผู้อุปถัมภ์ และผู้ลงโทษจนยุคหนึ่งมักจะยินคำว่า ได้ดีเพราะไม่เรียวคุณครู แต่ถึงอย่างไรก็ตาม สังคมได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยนิยม ครูในปัจจุบันจะต้องปรับเปลี่ยนไปตามบริบทมากขึ้นผ่านการปรับบทบาทของตนเองไปสู่การเป็นโค้ชที่เก่งในการถ่ายทอดและฝึกฝนผู้เรียนให้มีความเก่ง ดีและมีความสุขไปด้วยคุณธรรมต่างๆ ที่อนาคตมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก

เพราะฉะนั้น หลักการทั้ง 5 ประการที่กล่าวย่อมนั้นได้ชัดเจนและมีเหตุผลว่า ทำไมต้องการลดประเด็นเรื่องการศึกษาเพราะการศึกษา คือ คำตอบสำหรับการพัฒนาประเทศในอนาคตที่จำเป็นต้องวางรากฐานให้กับสังคมในยุคต่อ ๆ ไป หากช้าหรือหาวิธีวางระบบต่าง ๆ ที่ขาดความยืดหยุ่นจะทำให้ระบบการทั้งในปัจจุบันและอนาคตไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้และจะเหลืออะไรไปแข่งขันในเวทีระดับ ยิ่งผู้ที่มีความเก่งหรือบุตรของผู้มีทรัพย์สินจะส่งบุตรหลานของตนเองไปทำงานและเรียนต่าง ๆ เหลือไว้เฉพาะคนชั้นกลางกับประชาชนทั่วไปที่ยังคงหาเช้ากินค่ำยากที่ยากเข้ามาสนใจเรื่องการศึกษาของบุตรหลาน ยิ่งนับวันการเปลี่ยนแปลงมีรวดเร็วมากทำให้สังคมค่อยข้างปรับได้ช้า ในขณะที่บางพื้นที่ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนระบบได้ยังคงใช้การศึกษาแบบดั้งเดิมหรือยังไม่ถึงเวลาที่ผู้ที่เกี่ยวข้องจะเริ่มลงมือพัฒนาศึกษาของไทย หรือการวางตัวผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงด้านการศึกษายังไม่ชัดเจนยังเป็นการเมืองน้ำเน่าเช่นเดิมอยู่ หากเป็นดังนี้การพัฒนาคุณภาพของไทยอาจจะดิ่งลงเหวในสักวัน

บทสรุป (Conclusion)

การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์เป็นการวิเคราะห์ผ่านมุมมองของคนในวงการศึกษาที่ต้องการสะท้อนความจริงและความต้องการที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้พัฒนาก้าวไกลบนพื้นฐานของความจริงทางสังคมที่เป็นอยู่แม้ว่าจะไม่สามารถปลูกเสกพลังระบบการศึกษาให้มีคุณภาพเกิดขึ้นได้ในระยะอันใกล้แต่อย่างน้อยก็เพิ่มความมั่นใจให้กับสังคมไทยที่จะมีความหวังว่าคุณภาพการศึกษาของคนรุ่นใหม่ที่มีร่องรอยแห่งความหวังของตนเองภายใต้การเปลี่ยนแปลงและความไม่มั่นคงของระบบการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาไทยมาตลอด เพราะฉะนั้น มุมมองหนึ่งเล็กที่มองเห็น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างโรงเรียนต้นแบบและหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ การสร้างแรงจูงใจทางการศึกษาให้มากขึ้นด้วยการันตีคุณภาพที่เน้นไปที่ภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี การจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาผ่านการจัดการของรัฐที่ไม่มีภาคเอกชนมาเกี่ยวข้องเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การกระจายอำนาจโรงเรียนไปสู่การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรส่วนท้องถิ่นในรูปแบบคณะกรรมการ และการปรับรูปแบบบทบาทครูสอนตามปกติให้กลายเป็นโค้ชก็ตามอาจจะเป็นโอกาสใหม่สำหรับคนในไทยในอนาคต ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะต้องทำการบ้านอย่างมหาศาลเพื่อวางยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติในยุคโลกาภิวัตน์ให้ได้และเป็นการหวังคนไทยยุคใหม่

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัญญกร เอี่ยมพญาและคณะ. (2564). การจัดการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*. 8(1), 352.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. *เปิดช่องทางดังคนเก่งมาเป็นครู*. สืบค้น 31 สิงหาคม 2564, จาก <http://www.kriengsak.com/node/919>.
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2561). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- งานวิเทศสัมพันธ์ กองนโยบายและแผน. (2557). *ระบบการศึกษาในประเทศอาเซียน*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ทิพย์พาพร ตันติสุนทร. *การลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา*. สืบค้น 31 สิงหาคม 2564 <http://www.fpps.or.th/news.php?detail=n1606779289.news>
- ประสาร ไตรรัตน์วรกุล. (2562). *ทางออกการศึกษาไทย*. สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.

ฝ่ายบริหารเครือข่ายและพัฒนาคู สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564).

โครงการโรงเรียนคุณภาพวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีตามมาตรฐาน
สสวท. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

พรชัย เจดามาน และคณะ. การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21.

สืบค้น 31 สิงหาคม 2564, จาก

https://www.kroobannok.com/news_file/p81770280746.pdf

พินสุดา สิริธรรังศรี. (2558). การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา โครงการนำร่องการจัด

การศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย. รายงานการวิจัย.

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พลินตา พรหมบัวศรี และอรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์. (2557). การพัฒนาคูโค้ชในศตวรรษที่ 21.

วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. 11(1), 110.

ศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. (2564). สร้าง “คนเก่ง” ให้เป็น “ครูสอนดี”. สืบค้น 1 กันยายน 2564, จาก

<https://tdri.or.th/2015/08/highly-competent-teachers-training-needed-2/>

ศูนย์วิจัยนวัตกรรมการศึกษาแม่ฮ่องสอน. (มปป). *คู่มือ ครู-ผู้-โค้ชผู้จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้าง*

ความเปลี่ยนแปลงแก่ชีวิตผู้เรียน. ศูนย์วิจัยนวัตกรรมการศึกษาแม่ฮ่องสอน.

สมหมาย ปะบุตร. (2558). *ตำราหลักการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.*

2560–2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

